

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/biezaca-dzialalnosc-biu/129470,Obchody-50-rocznicy-Grudnia-03970-w-Szczecinie-15-grudnia-2020.html>
26.04.2024, 09:30

Obchody 50. rocznicy Grudnia '70 w Szczecinie - 15 grudnia 2020

Obchody 50. rocznicy
Grudnia '70 w
Szczecinie

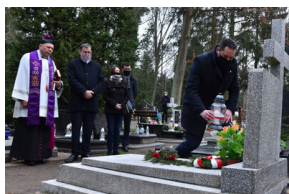
Obchody 50. rocznicy
Grudnia '70 w
Szczecinie

Obchody 50. rocznicy
Grudnia '70 w
Szczecinie

Obchody 50. rocznicy
Grudnia '70 w
Szczecinie

Obchody 50. rocznicy
Grudnia '70 w
Szczecinie

Obchody 50. rocznicy
Grudnia '70 w
Szczecinie

Obchody 50. rocznicy
Grudnia '70 w
Szczecinie

Obchody 50. rocznicy
Grudnia '70 w
Szczecinie

Obchody 50. rocznicy
Grudnia '70 w
Szczecinie

Obchody 50. rocznicy
Grudnia '70 w
Szczecinie

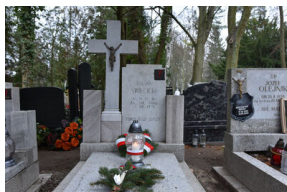
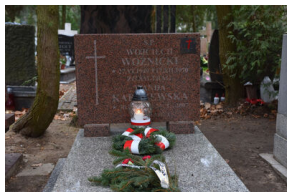
Obchody 50. rocznicy
Grudnia '70 w
Szczecinie

Obchody 50. rocznicy
Grudnia '70 w
Szczecinie

Dnia 15 grudnia 2020 r. o godzinie 10:00, z udziałem dr. Jarosława Szarka, Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, rozpoczęły się pod Krzyżem Męczeństwa Narodu Polskiego, zwanym również Krzyżem Grudnia '70 na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie uroczystości

50. Rocznicy Grudnia 1970 r. w Szczecinie. Oddział IPN w Szczecinie reprezentował dr Paweł Skubisz Dyrektor Oddziału, dr hab. Sebastian Ligarski, Naczelnik Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Szczecinie oraz Krzysztof Męciński, Naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa w Szczecinie. Z uwagi na sytuację pandemiczną w kraju, uroczystości odbyły się w ograniczonym gronie. Oddano hołd organizatorom i uczestnikom protestów z grudnia 1970 r. i stycznia 1971 r., złożono kwiaty i zapalono znicze pod pomnikiem upamiętniającym Rewoltę Grudniową, a także na grobach ofiar Grudnia '70 w Szczecinie oraz na grobie Edmunda Bałuki, jednego z liderów grudniowego strajku z 1970 r. oraz organizatora i przywódcy stoczniowego strajku w styczniu 1971 r. Kwiaty oprócz delegacji IPN złożyli: Juliusz Słowacki, prezes Stowarzyszenia Społecznego Grudzień'70 - Styczeń '71, Grażyna Balicka, sekretarz Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego oraz dr Artur Staszczuk, pełnomocnik Wojewody Zachodniopomorskiego ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych. Zaprezentowano i dokonano poświęcenia nowego nagrobka zaprojektowanego przez pracowników Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Szczecinie i ufundowanego przez Oddział IPN w Szczecinie dla Zdzisława Nagórka ofiary grudnia '70. Postrzał, który otrzymał Śp. Zdzisław Nagórek w kręgosłup w grudniu 1970 r., sprawił, że jego życie zostało brutalnie złamane. Do końca życia poruszał się na wózku inwalidzkim i był świadkiem historii brutalnej pacyfikacji protestów w grudniu 1970 r.

dr Jarosław Szarek, Prezes IPN wręczył też przedstawicielom urzędów, instytucji i stowarzyszeń Medal pamiątkowy 50. Rocznicy Grudnia 1970 w Szczecinie, przygotowany na tę uroczystość przez OBUWiM IPN w Szczecinie. Awers medalu przedstawia wydarzenie, które zapisało się chyba najbardziej w pamięci i świadomości protestujących szczecinian i było wielokrotnie przywoływane przy różnego rodzaju okazjach - płonący Komitet Wojewódzki PZPR - siedziby wojewódzkiej partii, która mieniąc się "robotniczą" kazała milicji obywatelskiej i wojsku strzelać do protestujących przeciwko podwyżkom cen żywności robotnikom. W centrum medalu widać ogień i dym, spowijające Komitet, otoczony kordonem wojskowych Skotów oraz tłum ludzi przyglądający się z zafascynowaniem niecodziennemu, jak na warunki PRL wydarzeniu. Na dole medalu, na bruku, pomiędzy szynami tramwajowymi leży porzucony kask stoczniowy - być może zgubiony w trakcie ucieczki przez stoczniowca - samotny świadek użycia broni przeciwko nieuzbrojonym obywatelom. Herb miasta dopowiada i wskazuje miasto, w którym działa się wydarzenia - Szczecin, a napis rocznicowy dopełnia obrazu, jakie wydarzenie i z jakiej okazji jest upamiętniane.

Obchody 50. rocznicy
Grudnia '70 w
Szczecinie

Obchody 50. rocznicy
Grudnia '70 w
Szczecinie

Obchody 50. rocznicy
Grudnia '70 w
Szczecinie

Na rewersie medalu umieszczono logo IPN-KŚZpNP, z zaznaczeniem Oddziału w Szczecinie - fundatora medalu. Całość oplata motyw roślinny z liści akantu, nawiązujący do elementów roślinnych w logo IPN, będący również historycznym motywem zdobniczym, znanym i używanym od czasów starożytnych.

Medal ma za zadanie przypomnieć wszystkie ofiary i jednocześnie być wyrazem pamięci o kombatantach i osobach zaangażowanych w upamiętnianie osób i wydarzeń związanych z Rewoltą Grudniową.

Kończąc uroczystość pod Krzyżem Żelaznym „Pamięci żołnierzy z wojny francusko-pruskiej 1870-1871”, który w 1980 r. stał się zastępczym miejscem pamięci i pomnikiem ofiar, pod którym palono znicze i składano kwiaty, wspomniano trzy szczecińskie ofiary grudnia, pochowane poza Szczecinem. Równocześnie z uroczystościami w Szczecinie, Dyrektorzy Oddziałów IPN w Białymstoku, Krakowie i Wrocławiu złożyli kwiaty na grobach: Daniela Kućmy we wsi Kiełczyzna w pow. staszowskim, Romana Kużaka w Polanicy-Zdroju i Henryka Perkowskiego w Zambrowie. Dzięki inicjatywie pracowników OBUWiM IPN w Szczecinie oraz uprzejmości i zaangażowaniu OBUWiM w IPN w Białymstoku, Krakowie i Wrocławiu możliwe było równoczesne zorganizowanie uroczystości w czterech oddalonych od siebie miejscach Polski.

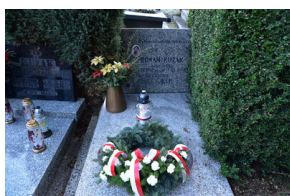
Grób Daniela Kućmy we wsi Kiełczyzna w pow. staszowskim

Grób Daniela Kućmy we wsi Kiełczyzna w pow. staszowskim

Grób Romana Kużaka w Polanicy-Zdroju

Grób Romana Kużaka w Polanicy-Zdroju

Grób Henryka Perkowskiego w Zambrowie

Organizatorem uroczystości na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie był Oddział IPN w Szczecinie przy współpracy ze Stowarzyszeniem Społecznym „Grudzień '70 - Styczeń '71” oraz z NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego.